

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość dla nauczycieli
historii III etapu edukacyjnego

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Materiał opracowany w ramach grantu przez Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Lesznie

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA:

uczniów klas pierwszych LO z wykorzystaniem metod online

PROWADZONYCH PRZEZ:

nauczyciela historii

TEMAT:

Mieszko I - ojciec państwa, twórca dynastii, przypadkowy bohater.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE:

- kształcenie umiejętności selekcji oraz wykorzystania informacji z podręcznika, encyklopedii multimedialnych.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE:

Uczeń:

- poprawnie posługuje się terminami: Polanie, dynastia Piastów, Małopolska, Wielkopolska, Mazowsze, Pomorze, Śląsk, Prusowie, Jaćwingowie, Wiślanie, Wieleci, chrzest Polski, trybut, Dagome iudex, palatium;
- wskazuje na mapie ziemie zajmowane przez plemiona polskie i ich sąsiadów oraz zajęte przez władcę Polan;
- analizuje przyczyny i skutki przyjęcia chrztu przez polskiego Księcia;
- przedstawia relacje polityczne i militarne państwa polskiego z sąsiadami za panowania pierwszych władców z dynastii Piastów;
- wskazuje na rolę kroniki Galla Anonima, w utrwalaniu historii początków państwa.

METODY PRACY:

Lekcja prowadzona na platformie Microsoft TEAMS w zespole klasowym utworzonym na potrzeby zdalnej edukacji poprzedzona została przesłaniem do uczniów materiałów aktywujących, stwarzających sytuację zachęcającą do rozwiązania problemu.

- metody aktywizujące – burza mózgów;
- elementy wykładu;
- praca z tekstem źródłowym;
- praca z mapą.

Formy pracy: indywidualna, grupowa.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- platforma Microsoft, e-dziennik;
- E-podręczniki[https://epodreczniki.pl/a/mieszko-i---krol-pogan-ksiaze-chrzescijan /Dyfp kY dp](https://epodreczniki.pl/a/mieszko-i---krol-pogan-ksiaze-chrzescijan/Dyfp_kY_dp) [dostęp: 13.09.21];
- mapa interaktywna.

PRZEWIDYWANY CZAS:

45 minut

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

AKTYWACJA (strategia kształcenia wyprzedzającego - przed lekcją).

Przeczytaj fragment Kroniki Gala anonima dotyczący legendarnych wydarzeń z czasów dzieciństwa Mieszka I. Zwróć uwagę na kronikarskie wytłumaczenie znaczenia cudu, którego mały Mieszko był bohaterem.

E-podręczniki[https://epodreczniki.pl/a/mieszko-i---krol-pogan-ksiaze-chrzescijan /Dyfp kY dp](https://epodreczniki.pl/a/mieszko-i---krol-pogan-ksiaze-chrzescijan/Dyfp_kY_dp) [dostęp: 13.09.21].

Pytanie. Co miało znaczyć, zdaniem XII-wiecznego kronikarza, odzyskanie wzroku przez przyszłego księcia? Pamiętaj, że kronikarz w ten sposób przedstawił najważniejsze osiągnięcie władcy. Zaznacz właściwy fragment w tekście.

FAZA WPROWADZAJĄCA

Uczniowie prezentują w formie burzy mózgów sytuację na ziemiach polskich na początku X w. (wymieniają plemiona słowiańskie między Odrą a Wisłą i pokazują na mapie. Wskazują cechy charakterystyczne życia i religii Słowian.

Nauczyciel charakteryzuje geopolityczne położenie państwa wczesnopiastowskiego – wspomina o konflikcie z Wichmanem, a także uznaniu zwierzchnictwa cesarza Ottona I i zgodzie na płacenie mu przymusowej daniny - trybutu. W tym celu wykorzystuje mapę interaktywną.

FAZA REALIZACYJNA

Prowadzący poleca zapoznać się z tekstem z podręcznika zatytułowanym *Chrzest Polski* (s. 324–326), a następnie inicjuje dyskusję na temat skutków przyjęcia chrztu przez Mieszka I. Nauczyciel dokonuje podziału następstw tego wydarzenia na: polityczne, religijne i cywilizacyjne. Następnie dzieli klasę na 4-osobowe grupy.

Uczniowie w grupach pracują nad zagadnieniem metodą burzy mózgów. Zapisują je

w prezentacji PowerPoint na platformie Teams (interaktywna – pozostaje dla uczniów po zajęciach i jest dla nauczyciela formą sprawdzania aktywności uczniów podczas zajęć) poszczególne rodzaje skutków. Po wyczerpaniu pomysłów przedstawiciele drużyn odczytują kolejne slajdy z wypracowanymi propozycjami. W ramach podsumowania uczniowie spośród opracowanych skutków wybierają te, które ich zdaniem zaważyły na dalszych losach państwa polskiego i są nadal obecne w naszej kulturze.

Analiza karty pracy nr 1 - praca w parach a następnie prezentacja odpowiedzi uczniów.

SYSTEMATYZACJA

Nauczyciel porządkuje wiedzę uczniów. Wybrane osoby z klasy wymieniają najważniejsze informacje dotyczące omówionego tematu.

EWALUACJA ZAJĘĆ:

Nauczyciel zadaje uczniom pytania o najtrudniejsze elementy lekcji i te, o których dowiedzieli się po raz pierwszy. Uczniowie najbardziej aktywni otrzymują ocenę za aktywność.

Praca domowa - uczeń wypełnia otrzymaną od nauczyciela Kartę 2 do wypełnienia (pochodzi z materiałów dydaktycznych Nowej Ery).

ZAŁĄCZNIKI:

Karta pracy 1

Źródło 1. (*Zaprowadzenie chrześcijaństwa* – Jan Matejko).

https://pl.wikipedia.org/wiki/Zaprowadzenie_chrześcijaństwa [dostęp: 17.08.2021]

Źródło 2. (Fragment Kroniki Polskiej Galla Anonima).

„Jak Mieszko pojął za Żonę Dąbrówkę. Mieszko objąwszy księstwo zaczął dawać dowody zdolności umysłu i sił cielesnych i coraz częściej napastować ludy [sąsiednie] dookoła. Dotychczas jednak w takich pogrążony był błędach pogaństwa, że wedle swego zwyczaju siedmiu żon zażywał. W końcu zażądał w małżeństwo jednej bardzo dobrej chrześcijanki z Czech, imieniem Dąbrówka. Lecz ona odmówiła poślubienia go, jeśli nie zarzuci owego zdrożnego obyczaju i nie przyrzeknie zostać chrześcijaninem. Gdy zaś on [na to] przystał, że porzuci ów zwyczaj pogański i przyjmie sakramenta wiary chrześcijańskiej, pani owa przybyła do Polski z wielkim orszakiem [dostojników] świeckich i duchownych, ale nie pierwej podzieliła z nim łożę małżeńskie, aż powoli a pilnie zaznajamiając się z obyczajem chrześcijańskim i prawami kościelnymi, wyrzekł się błędów pogaństwa i przeszedł na łono matki Kościoła. [...] Pierwszy więc książę polski Mieszko dostąpił łaski chrztu za sprawą wiernej żony; a dla sławy jego i chwały w zupełności wystarczy [jeśli powiemy], że za jego czasów i przez niego Światłość niebiańska nawiedziła królestwo polskie. Z tej bowiem błogosławionej niewiasty spłodził sławnego Bolesława, który po jego śmierci

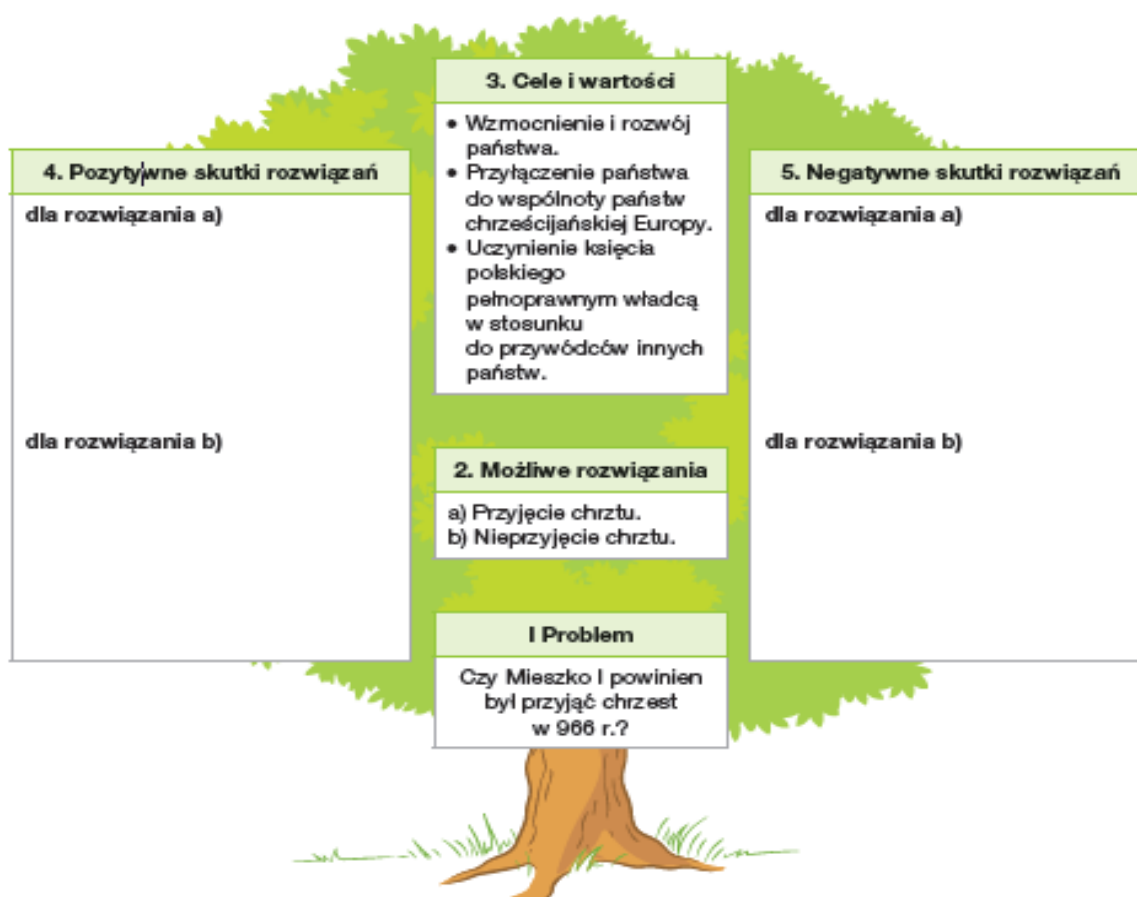
po męsku rządził królestwem i za łaską Bożą w taką wzrósł cnotę i potęgę, i ozłocił - że tak powiem - całą Polskę swą zacnością”.

Pytania:

1. Jaki rodzaj źródła historycznego prezentują źródła 1 i 2?
2. Jaki przekaz dotyczący chrztu Polski przekazuje Gall Anonim a jakie Jan Matejko?
3. Wskaz elementy na obrazie Matejki, które nie są zgodne z przekazem historycznym?

Karta pracy 2

Przeanalizuj, czy Mieszko I powinien był przyjąć chrzest w 966 roku. Uzupełnij schemat drzewka decyzyjnego.

- [E-podręczniki](https://epodreczniki.pl/a/mieszko-i---krol-pogan-ksiaze-chrzescijan)<https://epodreczniki.pl/a/mieszko-i---krol-pogan-ksiaze-chrzescijan> /Dyfp kY dp\ [dostęp: 13.09.21];

Opracowała: Renata Skowronek